

Eth Conselh Permanent der Institut d'Estudis Aranès-Acadèmia aranèsa dera lengua occitana,

L A M E N T E

era Sentència deth Tribunau Constitucionau, de 8 de hereuèr de 2018, que declare constituçionament nulla era paraula “preferent” dera *Lei 35/2010, de 1 d'octobre, der occitan, aranès en Aran*, quan se referís ar emplec der aranès enes institucions aranèses, especialment en Conselh Generau d'Aran, ena administracion locau, enes entitats que'n depenen, enes mejans de comunicacion publica, en ensenhament, ena toponímia, enes relacions dera Generalitat e der Estat damb era Val d'Aran e es aranès, ... e

M A N I F È S T E:

1.- Era Lei 35/2010 corregís eth desequilibri existent en emplec der aranès enes encastres institucionaus e administratius, en un territòri, er aranès, en qué mès deth 50% des poblants non i a neishut, e non an er occitan dera Val d'Aran coma lengua d'origina. Era preferéncia qu'aguesta Lei autrage ar occitan dera Val d'Aran ei ua consideracion imprescindible entà assegurar ad aguesta lengua eth sòn papèr de lengua de coesion social e d'identificacion territorial, e a mès non occasione cap de tipe de perjudici as drets des persones qu'empleguen es autes dues lengües oficials, donques que non les excludís. **Sense un tractament de preferéncia**, sense proteccions pariones, que compensen eth desequilibri existent, respècte des autes dues lengües oficials, **era lengua pròpria d'Aran ei menaçada de rapida desaparicion.**

2.- Era Lei 35/2010 posse era preferéncia lingüística logica e proporcionada vinculada ath respècte identitari e territorial e potèncie utisi de convivéncia en tot promòir era defensa der emplec e proteccion der aranès, en tot dar-li un papèr destacat e ua valoracion de besonh.

3.- Existís un incompliment der estat espanhòu respècte des disposicions dera Carta Europèa des Lengües Regionaus e Minoritàries (ratificada per Espanha eth 2 de hereuèr de 2001), segontes recomanacions diuerses deth Comité de Ministres deth Conselh d'Euròpa, mancances manifestades ena administracion de justícia e en tota era administracion estatau. Era lengua occitana d'Aran patís ua situacion d'anormalitat lingüística, e de desequilibri respècte des autes dues lengües oficials. Era lengua occitana ei un patrimòni internacionau qu'er Estat compartís damb tres estats europèus mès e qu'aurie d'èster objècte de major reconeishement e promocion, e

D E M A N E

as institucions catalanes, Generalitat de Catalonha (Parlament e Govèrn), e aranèses, Conselh Generau d'Aran, qu'aguesta anulacion dera preferéncia lingüística der aranès servisque de rason e coma motor entà **incrementar era preséncia der aranès e era sua potenciacion e promocion** tament coma ac prevé era Lei 35/2010 qu'ei en coeréncia damb era volontat de respècte e promocion qu'era Val d'Aran e Catalonha e es sues institucions respectives an mostrat per occitan dera Val d'Aran, enes darrèri 40 ans.

En Vielha, eth 14 de hereuèr de 2018